(c) whether the rule have been framed for the educational Institutions which have started Pre-Primary Schools in Gulbarga Revenue Division to get grant in-aid.

(d) if not, the reasons for the delay ?

SMT. NAGAMMA C. KESHAVAMURTHY. (Minister of State for Primary and Secondary Education).

(a)	Government Per-Primary Schools	...	30
	Private	...	6
	Taluk Development-Pre-primary School	...	76
	Women and Children's Welfare Department	...	10

Talukwise details given in the Annexure

(b) (1) The population of the Village should be more than 300 to open a Government School.

(2) The Villagers may have to pay the contribution amount towards construction of school building. Then only, Government would bear half of the amount towards construction of the building.

(3) Pre-Primary School are being opened in the Villages where the people belonging to SC/ST and. Backward Class are more in number.

(4) The Private Pre-Primary Schools have to be run by the respective Management Committees at their own cost.

(c) No.

(d) Draft rules are being prepared.

REPRESENTAIONS

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Mr. Speaker, you were telling me sometime ago when I raised the matter relating to your conduct as a Speaker of this House.

MR. SPEAKER.—Mr. Lakshmisagar, I have received the letter. ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕು ಎಂದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. You have given it under the specific rule. What is the point in raising it now ?

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I have also raised.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನೋಟೀಸ್ ಇದೆ.

SRI A, LAKSHMISAGAR.—That I am aware of it. The notice I have given under Rule 155 is in conformity with Article 179(C) of the Constitution.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೇನೆ? You have given notice of it.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Let me explain.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏಂತ್ತೀನು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶೆ ? I cannot understand.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Let me pose the point how I can raise it.

MR. SPEAKER.—How can you raise it ? ರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ರೂಲ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ?

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Let me have the opportunity of telling you how I can raise it. I have given two notices—one under Rule 155 of Rules of Procedure and another under rule 146 of Rules of Procedure and I have also requested to suspend rule 322 of the Rules of Procedure. I will read the rule. The discretion is left to you. It gives an opportunity.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಿ.....

SRI A. LAKSHMISAGAR. - There are constraints ? I visualise constraints. Therefore, I am not just saying anything about them It is for your consideration. I have given another notice under rule 146 of the Rules of Procedure and I have also made a request to you to suspend Rule-322 to enable me to raise this issue. If you choose to suspend the operation of rule 322 then we will get on opportunity. I will read out from Kual & Shakdher where a similar matter was raised. Though the notice was not in conformity strictly with the rules, Mr. Mavalankar, the then Speaker of the Lok Sabha did permit the issue being raised. I am not going into those matters now. But the most important point is you are the heart and soul of this House. The conduct of the Speaker must be such that.....

MR SPEAKER.—If you feel happy to raise it.....

SRI A. LAKSHMISAGAR.—You owe a duty to this House to explain as to how it happened. But that is not forthcoming.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Before you proceed.....

MR. SPEAKER.—He is a lawyer. He knows. A specific rule is there.

SRI M. C. NANAIAH.—I can supplement both.....

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Therefore, my submission is, this is a matter which concerns the dignity of the office you happen to hold for the time being. When there is a cloud cast on the impartiality of this office which you hold you must give us an opportunity to explain our views and you may also take the opportunity of explaining how it happened.

MR. SPEAKER.—Did I say that I am not going to give you an opportunity ?

SRI A. LAKSHMISAGAR.—You please.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರೂಲ್ ೧೫೫ ರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಅಪೊರ್ಚುನಿಟಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಿ.

SRI A. LAKSHMISAGAR —That I know.

MR SPEAKER.—You please read out Rule 155 plus the Constitution as to when do you get the opportunity.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—14 days' notice must be given.

MR SPEAKER —Then please keep quite.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I can be disposed of under Rule 146 as I understand. I have given another notice under Rule 155. But I am not entitled to press into service another rule and seek your permission to raise this issue. Please consider this issue eqully, dispassionately and very constructively when there is some suspicion about the impartiality of this office.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—Is there any provision to suspend the rules ? I can't understand.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—That very power has been given to you.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—In the Constitution.....

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Not Constitution. You please see the conduct of the Speaker in participating in the CWC meeting at Delhi.

MR. SPEAKER —You please hear me. I don't want to stand on technicalities. If you feel that the rules or the Constitution permit, let the matter be taken up tomorrow itself. But the point is you cannot take it under the Constitution. But inspite of it if you feel that Constitution permits, tomorrow itself the matter can be taken up. I will provide full opportunity in respect of impartiality of this office. That is a different matter. But don't create the impression that I am coming in your way. I have abundantly made it clear that tomorrow itself I am prepared to take up the matter. But the Constitution doesn't permit you.

SRI A. LAKSHMISAGAR. —I am not now raising it without notice. That notice is there. It has got to be considered.

MR SPEAKER.—The other rule is not available to you.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—May I read that rule.....

MR. SPEAKER. —It is only in conformity with the Constitution. It is not an ind pendent rule. When that provision is there under rule 155, you will have to exercise that only.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Have you permitted the matter to be discussed ?

1-50 P.M.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—When there is a cloud, when there is impartiality of the Speaker we have a right to discuss. Sir, I have two options before me. One is to move substantive motion under rule 155 which in terms.....

MR. SPEAKER.—You have done both. You have given notice. The notice is under consideration. When it is under consideration you cannot move the motion under rule 146. It is not available to you.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—That is not correct, if I am say so. Sir, with all respect to you I will try to convince you. I will read rule 146. It says :

> "146. Save in so far as is otherwise provided in the Constitution or in these rules, no discussion of a matter of general public interest shall take place except on a motion made with the consent of the Speaker.

Then, Sir,

Rule 322 says :

> Any member may, with the consent of the Speaker, move that any rule may be suspended in its application to a particular motion before the Assembly and if the motion is carried the rule in question shall be suspended for the time being."

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆ ನೋಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—When there is a specific rule.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ನಾನು ಈಗಲೇ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—If you are taking shelter under the Constitution...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, — ಏನು ಹಾಗೆಂದರೆ ? ಷೆಲ್ಟರ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ ?

SRI A. LAKSHMISAGAR.—I will tell you Sir. The rule clearly says that 14 days notice is required to discuss this matter. This point has been made abundantly clear. So, when there is a specific point where is the opportunity to take up this matter ?

SRI C. M. IBRAHIM.—Sir, this is a short session convened to discuss some of the important issues. As it is, we have lot of important business before the House. We will be sitting for 6-7 days. So, let us not waste the time of the House. Further, this is

the last session and we are going for the el ctions. Let us do some work which would b. nefit the people of our State. ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಧೇಯಕಗಳು ಇವೆ ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ೧೫೫ನೇ ನಿಯಮವನ್ನು ನೀವು ಓದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಓದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ತೋರಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯ ನಡುವಳಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು, ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಅನುಭವೀ ವಕೀಲರು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರೊಫೇಸರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ನಿಯಮ ೧೫೫ರಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ೧೪ ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೂಲನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಆ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೂಲ್ ಬಹಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾದುದು. ಇದು ಉಳಿದ ರೂಲ್‌ಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲ. ರೂಲ್ ೧೭೯ನ್ನು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ

> Art. 179 (c) says: "A Member holding office as Speaker or Deputy Speaker of any Assembly may be removed from his office by a resolution of the Assembly passed by a majority of all the then members of the Assembly.
>
> Provided that no resolution for the purpose of clause (c) shall be moved unless atleast fourteen days' notice has been given of the intention to move the resolution".

ಇದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ೧೪ ದಿವಸಗಳು ಆಗದೇ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಘನತೆ ಗೌರವದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ಒತ್ತಾಯವ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ನಾವು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಯಮ ೧೪ಳರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಅದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಯಮ ೧೭೯ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿರೂಪಣೆ ಇರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಾವೇ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಮುರಿದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಧುವಾದ ಮಾರ್ಗ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ವೇದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ.

(ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಾವು ಅಲಂಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. He conducted himself in a most *way...

*the word expunged as ordered by the Chair

SRI M VEERAPPA MOILY.—This is a most uncharitable remark. It cannot be allowed.

SRI C. M. IBRAHIM.—The Hon'ble Leader of the Opposition should withdraw that remarks.

ಶ್ರೀ ಆರ್ ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿ. ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಸಂಭೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್-ಐ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಸಭೆಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹಾಗೂ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಅವರು ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ...

SRI C. M. IBRAHIM.—I appeal to the Hon'ble Leader of Opposition to take back those words. It is highly improper on the part of the Leader of the Opposition. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇದು ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—No body is guilty unless proved otherwise. So, the Hon'ble Leader of the Opposition cannot use such words. It is an unparliamentary language. It should not be allowed

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please resume your seat.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Mr. Deputy Speaker, Sir, I would only appeal to you not to allow such things If such things are allowed I have every right to stop them. I am not going to yield till the issue is settled. The Hon'ble Leader of the Opposition should withdraw that remark.

MR. DEPUTY SPEAKER.—That word used by the Hon'ble Leader of the Opposition is expunged.

I appeal to all the Hon'ble Members not to use such words.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Alright. I agree but I would say "not in conformity with the dignity".

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಬಳಸಿರುವ ಪದವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. He should apologise for using that word.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have already ordered to expunge that word. Please co-operate with me.

SRI C. M. IBRAHIM.—If we use such words, we are asked to apologise. Therefore, let the Hon'ble Leader of the Opposition tender his apology.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇವತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತೆ ಸದಸ್ಯರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು

ರೀತಿ ಆರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಒಂದು ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಬ್ರಿಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತ ಸಂವಿಧಾನ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.–Let us end the matter. I appeal to all the Hon'ble Members to co-operate with me.

SRI S. R. BOMMAI.–This is a very important matter. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದನ್ನು ವಾದದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲಿ ನೋಟೀಸ್ ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲದ್ದಿರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರಂ. ಇಂಗ್ಲೇಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದವರು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವಿರುದ್ಧ ಚುನಾವಣೆಗೂ ಕೂಡ ಯಾರು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ ಮೊಯ್ಲಿ.—ಮಾವಳಂಕರ್ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ೧೪ ದಿವಸ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

MR. DEPUTY SPEAKER.–I am telling repeatedly that the rules don't permit to take up this matter. The Chair is helpless and this is a Constitutional obligation.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.–ಸಭಾಪತಿಯವರೇ...

MR. DEPUTY SPEAKER.–The matter is now closed. I will not permit any further discussion. I cannot help you.

SRI M. C. NANAIH.—I perfectly understand that the Chair is helpless. But let there be an assurance from the Chair that such incidents from here afterwards will not happen. If we get that assurance, we will withdraw our motion. Sir, we are also not happy in bringing this issue. But, unfortunately, the situation has come and we want to protect the dignity of the House. This is a question of the dignity of the House and let not those incidents come up heareafterwards

SRI M. VEERAPPA MOILY.—I want to tell something...

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Let the Hon'ble Speaker come back...

(INTERRUPTIONS)

SRI MICHAEL B. FERNANDES.–Sir Ibrahim says that this is a shot session. Let it be decided...

SRI C. M. IBRAHIM.—Sir, four years back, some Speaker attended the National Executive Committee meeting and I sat along with him. Has he not attended the Executive Committee? I was there at that time.

SRI MICHAEL B. FERNANDES.–Why he is worried ? Let it be denied.

SRI M. VEERAPPA MOILY.—If my memory is correct, in the case of Sri Mavalankar, it was done only after the completion of 14 days.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ .—ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದವರು ಮತ್ತು ಸಭಾಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಕೆಲವೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಸಭೆಯ ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಪಕ್ಷದ್ಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದೇ ಇರುವಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ ಸಂಜೀವರೆಡ್ಡಿಯವರು ಸ್ಪೀಕರ್ ಆದ ಕೂಡಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದೇ ಇರುವಂಥ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

MR DEPUTY SPEAKER.— The matter cannot be discussed now. It can be discussed only after giving concent but technically, it is not possible. I am sure the Hon'ble Leader of the Opposition will also agree to it.

SRI S. R. BOMMAI. — I agree cent percent.

MR. DEPUTY SPEAKER.— Please stop it. When the Constitution and the rules don't permit, what can the Presiding Officers do ?

ಶ್ರೀ.ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಹೋದ ತಿಂಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಪಕ್ಷದ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು ಎನ್ನುವಂಥ ಸುದ್ದಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಂಥ ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಛಾಯೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆದಂ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.— When we cannot take up the matter here, how can I allow the hon'ble Member Sri Bommai to proceed ? Please stop. We are not here to discuss the matter which is not allowed under the rules.

ಶ್ರೀ.ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮಾಯಿ.— ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮಗೂ ಸಂತೋಷ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಾಳಿಗಾರಂಥ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಸ್ಪೀಕರ್‌ಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.— I cannot allow you to speak further. When the rules don't permit, the Chair cannot permit you to take up the matter for discussion.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. – ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯಾದರೂ ತಾವು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.— When it has been disallowed, I cannot permit Sri Bommai to speak on the same subject.

SRI S. R. BOMMAI — The Chair has to uphold the the democracy. The Chair has to create a healthy convention. ಇವತ್ತು ತಾವು ಹೇಳಿ, ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೋದದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

SRI K. BHASKAR NAIDU.— I want that the Hon'ble Speaker must come back to the House.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ಸತ್ತುಹೋದ ಮೇಲೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ

(Interruptions)

MR. DEPUTY SPEAKER.—I am helpless. Rules don't not permit me to take up the matter. It is very clear. I therefore request the hon'ble Member to stop...

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.— ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದೆ ಬೇಡವೆ ?

SRI H. T. KRISHNAPPA.— Sir, I am on a point of order.

MR. DEPUTY SPEAKER.— What is your point of order ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿ, ಸಂವಿಧಾನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ...

(ಗೊಂದಲ)

(interruptions)

MR. DEPUTY SPEAKER.— I appeal to the hon. Members to maintain decency and decorum of this House. We are proceeding as per rules.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೆ ಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಂ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಗೆ ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ ಬೇಕು.

SRI BAVU RAO DESHPANDE.— Sir, I am on a point of order.....

MR. DEPUTY SPEAKER.— I request the hon. Member Sri Deshpande to resume his seat. Sri Krishnappa is on his legs.

(Interruption)

MR. DEPUTY SPEAKER, —I have heard you ..

(Interruption)

MR. DEPUTY SPEAKER.— I have already closed this matter. I have given my ruling...

Notice of adjournment motion.—

Instituting judicial enquiry into Police firing at Doddahalli Malavalli and Bangalare.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.— Mr. Deputy Speaker sir, there is a notice of adjournment motion being given in conformity with rules of procedure of this House...

(Interruption)